

VIII. Dunántúli egyházkerület
Veszprémi egyházmegye
Nyilv. sz. 17.
Bakonybóly egyházközség
u. p. Veszprémi vármegye

Az evangélikus templomok adataira vonatkozó kérdőív.

AZ EGYHÁZKÖZSÉG.

1. Mikor alakult az egyházközség?

Anyai- társ-, missziói-, leány, vagy fiókegyházközség-e? Anya

Az egyházközség lélekszáma? 599

Jelent-e meg az egyházközség történetéről könyv, füzet, ismertetés? Ha igen, kérjük címünkre megküldeni. (Kívánatra visszaküldjük.)

A TEMPLOM.

2. Van-e temploma?

Több temploma is van? Igen

Melyik temploma hol van? -

Eredeti evangélikus templom-e, vagy előbb más egyházé volt? Mindig ev.-s

A templom mikor épült? (Mettől-meddig épült?) 1793

A templomépítés történetének főbb adatai és főbb mozzanatai. Az első

templomról csak annyit tudunk, hogy sárból volt, rakva, zsúppal fedve, előtte állott a harangláb 2. haranggal. Ez új templom építést 1792. II. 12-én be-
karolták el. Önkéntes adományból befejezt. 202 forint.
Freyzing Ferdinánd mór. körmöcs mester építette 40
helyig. A templom 10 öl hosszú, 5 öl széles 3 öl és 2 sark
magas, a harang 9 öl - s fejezése 28 50 forint 84 kraj-
cárba került. 1802-ben a templomépítési adósságot
kifizették.

Ki volt a templom tervezője, építője? Freysing Ferdinánd

Újabb templom esetén ki volt ennek tervezője, építője? -

Korábban volt-e más temploma az egyházközségnek? Igen

Mit tudnak róla? L. az előbbi pont első sorait

Az üldözések idején hány templomot vettek el, a jelenlegi templom tehát

hányadik temploma? Az üldözések idején nem vettek el temp-

lomot, jelenlegi temploma 2-ik Újonnan épült-e a templom, vagy a régi átépítése? Újonnan

Mostani alakját mikor nyerte? 1793

3. Milyen a templom külső falazata?

Sima fehér

Támpillérei, oszlopzata, vannak-e rajtuk díszítések, feliratok, domborművek, ábrázolások, mit vagy kit ábrázolnak?

Alkalmaztak-e ilyen keresztyén jelképeket (szimbólumokat), mit ábrázolnak azok és hol foglalnak helyet?

4. Vannak-e a templomra vonatkozó rajzok, tervek (építészeti tervek), alaprajzok, képek, leírások, stb.?

Megjelentek-e ezek írásban, vagy nyomtatásban és hol? Ha igen, kérjük címünkre megküldeni. (Kívánatra visszaküldjük.)

Műemlék számba vehető-e a templom?

5. A torony.

A templomnak van-e tornya?

Igen

Mikor épült a torony? (Mettől-meddig épült?)

1793

A torony egybe van-e építve a templommal?

Igen

Külön áll-e?

A torony stílusa elüt-e a templom stílusától?

Nem

A toronyon vannak-e díszítések, ábrázolások, keresztyén jelképek (szimbólumok)?

Mit ábrázolnak?

Ki volt a torony tervezője?

L. 2 pont

Ki volt az építője?

Műemléknek tekinthető-e?

Nem

6. A harangok.

A harangok száma:

3

Nevezetesen, értékesebb harangok:

2

Mikor készültek? Egy 1858-ban, 2 pedig 1924-ben

Mi a nevezetesebb harangok jellegzetessége? (Ábrázolása, felirata, tudni-valók róluk?)

A két nyári harang: nagyobbik 574 kg, kisebbik 158 kg. Felírás: Ezerünk nekünk az Isten. A legkisebbik 158 kg: Főnök harangja. Felírás: Főnök emléke. Legcsendes sívvel. Rajta 29 hősi halott neve.

7. Van-e harangjáték?

Mit játszik?

Mikor készült?

Tervezője:

8. Ha nincs torony, harangláb van-e és hol?

Milyen a harangláb?

Van-e művészi jellege és mi? (Faragás, díszítése, keresztyén jelképek, (szimbólumok) stb.

9. A kápolna.

Van-e külön kápolna?

Mikor épült?

Alkotója:

Berendezése, műértékei? (Leírása mint a templomnál.)

10. Van-e külön keresztelő kápolna?

Hol van?

Mikor épült?

Alkotója:

Berendezése, műértéke: (Leírása mint a templomnál.)

11. Van-e sekrestye?

Van-e a sekrestyének külön oltára, oltárképe, feszülete?

Alkotóik:

Koruk:

A sekrestye berendezése, műértékei? (Leírása mint a templomnál.)

12. A templom belső tere.

Milyen a templom alaprajza? (téglalapos, négyzetes, köralakú, sokszögű stb., hosszahajós, téglahajós, keresztahajós, egytermes-e, többtermes-e, van-e külön oltártér?) *Téglalapos, egytermes, oltár here van,*

Hol van az oltár? (Az oltártérben vagy a gyülekezeti térben áll-e?) *Oltártérben*

Hol van a szószék? *Oltár fele*

Hol van a keresztelő medence? *Oltár mellett*

Hogyan vannak elhelyezve?

A templom főbb méretei? *L. 2. pont*

Belső hossza " *19 m.*

Belső szélessége " *9.5 m.*

Belső magassága *6.5* " (csak a rendelkezésre álló tudott adatokat, vagy csak könnyen megmérhető esetben kérjük.)

A templom befogadó képessége? *1000 - 1500*

A templom összes ülőhelyeinek száma?

Ebből a földszinten van *200*

Ebből a karzaton van *250*

Hogyan állnak a padok az oltárhoz, vagy a szószékhez viszonyítva? (A padok az oltár, vagy a szószék felé állnak-e, kézrajzzal is felvázolható.)

Földszinten oltár - szószék felé, karzaton templombelső felé elhelyezve

Milyen a templom belső falazata, oszlopzata, van-e rajta díszítés, ábrázolás, dombormű, íge, felírás, vagy falfestés?

Templom belső falazata fehér, oszlopzata és karzata vékony arany díszítéssel

A dombormű, vagy festés ábrázoló vagy csupán díszítő jellegű?

Felhasználtak-e itt keresztyén jelképeket? (szimbólumokat.)

Mit ábrázolnak azok és hol foglalnak helyet?

Alkotójuk:

Koruk:

Műemlék-számba vehetők-e?

Milyen a templom mennyezete?

Miből készült? (Sík, boltozatos, kazettás, fából, téglából, vasbetonból stb.)

Van-e a mennyezeten díszítés, stukkózás, festés, ábrázolás, keresztyén jelképek? *Sík*

Hogyan vannak elhelyezve, befoglalva és mit ábrázolnak?

Műemlék-számba vehetők-e?

Van-e a templomban karzat,

Hány karzat van, hogyan vannak elhelyezve?

Milyen a karzat díszítése, festése, domborművei s azok ábrázoló, vagy csupán díszítő jellegűek-e? Mit ábrázolnak? Hol foglalnak helyet? Felhasználtake- itt keresztyén jelképeket?

Egyetlen, olajfestés, selyem aranyarással
Enekszámtáblák: *Vannak.*

13. Templomablakok, üvegfestmények.

díszítésük, ábrázolásaik, alkotási idejük, szerzőjük, adományozóik, felirataik.

14. Világítják-e a templomot,

ha igen, mivel? (Villany, gáz, petróleumégőkkel, gyertyákkal, stb.)

15. Templomi csillárok és karégek.

Mely korból valók, készítőjük, anyaguk, díszítésük, ábrázolásaik, jelképek, készítési idejük.

16. Az oltár.

Fel van-e emelve lépcsőkkel?

Körül van-e rácsosva?

Milyen a rácsozása?

A rácsozás díszítése (jelképei):

Van-e körüljárója? (Körüljárják-e úrvacsora oszláskor.)

Az oltár formája: önálló asztaloltár-e, vagy felépítményes oltár-e képpel, vagy pedig felépítményes, képpel és szószékkel egybeszerkesztett oltár-e?

felépítményes oltár képpel és szószékkel egybeszerkesztett

Mikor készült az oltár? *1793, mai alakját 1917-ben nyerte*

Alkotója? Leonovai Sándor
Anyaga: (márvány, kő, tégl, fa, stb.) Tégla, fa
Milyen az oltár felépítménye: (kerete, vagy oszlopzata) Szilárd,
oszloposanvalással

Van-e az oltáron, talapzatán, oldalán, asztalán, felépítményén díszítés,
ábrázolás, dombormű, keresztyén jelképek és mik azok? Van di-
szítés, ker. jelképek nélkül

17. Az oltárkép

Mit ábrázol? Jesus a Getsemane kertben
Eredeti-e vagy másolat? Másolat
Olajfestmény-e, vagy olajnyomat? stb. -
Ki festette és mikor? -
Mesterjegye: (a festő kézjegye, esetleg évszáma) -
Műemléknek tekinthető-e az oltárkép? -
Voltak-e, vagy vannak-e az oltárképen kívül más képek, vagy szobrok a
templomban? Nincsenek.
Szerzőjük, mesterjegyük, melyik korból valók, anyaguk, kit vagy mit ábrá-
zolnak?

Műemlék-számba vehetők-e? -

18. A szószék.

Mikor készült? Amikor a templom
Alkotója: L. Z. p.
Anyaga: (kő, márvány, fa, stb.) fa
A szószék faragványa, díszítése. Van-e rajta ábrázolás, mit vagy kit ábrá-
zol, keresztyén jelképek? Tíz parancsolat van
fölötte, angel kiralya -
Van-e a szószéknek sátora (baldachinja), milyen a díszítése, milyen ábrá-
zolás van rajta, jelképek? 1917 október 31 -

Műemlék-számba vehető-e a szószék? -

19. Oltárterítők, szószékterítők, oltári párnák.

Vannak-e régi oltár- és szószékterítők, oltári párnák? -
Ezeknek leírása, anyaga: -
Mivel van hímézve, szöve? -
Van-e rajta ábrázolás, ige, felírás, vagy díszítés, milyen jelképekkel? (mit
ábrázol, felirata) -

Népi eredetű díszítések-e? -

Milyen korból valók? -

Ki volt a készítőjük, tervezőjük? (csak ha ismeretes)

A templomi terítőkészlet megfelel-e a liturgikus követelményeknek? (Oltárterítők és szószékterítők színei?) *Igen*

Oltárterítőt és szószékterítőt mikor milyen használnak?

*Liturgi -
mus előírás szerint.*

Van-e rajtuk ábrázolás vagy felírás és mi? *-*

Beborítja-e egészen az oltárt?

Az oltárlapra használnak-e külön terítőt, vagy nem?

Az oltári edények alá tesznek-e ú. n. korporálét, vagy nem?

Ezek leírása.

Vannak-e úrvacsorai edényterítők?

Ezek színe, anyaga, díszítése, ábrázolása, jelképei, felírásai, stb.

20. Liturgikus egyházi, vagy régi papi ruhák. (Albák, kazulák, stb.)

Anyaguk, készítési idejük, készítőjük, díszítésük, ábrázolásuk, jelképeik?

21. Oltári és templomi szőnyegek.

Anyaguk, szövésük, díszítésük, ábrázolásaik, jelképeik, tervezőjük, adományozójuk (csak ha ismeretesek), a készítés ideje, a szőnyeg állapota, hol és mikor használják?

22. Oltári térdeplők.

Anyaguk, formájuk, díszítésük, ábrázolásaik?

Készítési idejük:

23. Az oltárt hogyan világítják?

(Égő gyertyákkal, villanygyertyákkal?)

24. Az oltárt hogyan díszítik?

Vázákkal, virágokkal?

25. A keresztlő medence.

Mikor készült?

Alkotója:

Mérete:

Anyaga: (márvány, kő, műkő, fa, vas, stb.)

Formája:

Van-e rajta díszítés, ábrázolás, keresztyén jelképek, felírás, az ábrázolás mit ábrázol, mi a felirata?

Műemlék-számba vehető-e?

26. A padok.

Vane- külön lelkészi pad, vannak-e külön presbiteri padok, oldalpadok (stallumok)? *Lelkesi pad van*
Külön pad a lelkészi család részére van-e? *Igen*
Faragványosak-e, díszítésük, ábrázolásuk? *—*
Vannak-e rajtuk keresztyén jelképek? *—*
Mely korból valók? *—*
Műemlék-számba vehetők-e? *—*

A gyülekezeti padok.

Mikor készültek? *Mikor a templom.*
Van-e a padokon díszítő faragás, vagy díszítő festés, díszítő ábrázolás, vagy jelképek? *—*

AZ ORGONA.

27. Van-e a templomnak orgonája?

Hány játékos az orgona? *Egy*

Az összes regiszterek felsorolása név szerint:

Principal Bourdon, Salicional, Oktav, Flauta Mixture, Subbass, Flautabass

Mikor és ki építette az orgonát?

1897. Szalay Gyula

Műtörténeti értéket képvisel-e az orgona?

1850 előtt épült-e, vagy azután?

Csuszkaladás-e az orgona?

Nem

Milyen a homlokzata (prospekt)?

Az principal hangszíjai lúttan.

Vannak-e rajta ábrázolások, jelképek, felírások és mi?

Kérünk fényképet a nagy, vagy történelmileg értékes orgonákról.

URVACSORAI ÉS KERESZTELŐ EDÉNYEK.

28. Urvacsorai edények.

Ostyatartó szelencék (cibóriumok)

Anyaguk: (arany, ezüst, fém, stb.)

Mesterjegyük és hitelesítő jegyük: (kérjük mellérajzolni a jegyeket)

Formájuk, díszítésük, ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, adományozási feliratok, évszámok, készítési idejük, mesterük, esetleg adományozójuk. (Nagyon vigyázzunk, hogy az adományozási évszámot ne tévesztjük össze a mű szereztetési idejével.)

Műértékek-e?

Ostyaosztó tányérok (paténák)

Anyaguk: (arany, ezüst, fém, stb.)

fém

Mesterjegyük és hitelesítő jegyük: (kérjük mellérajzolni a jegyeket)

Formájuk, díszítésük, ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, adományozási feliratok, évszámok, készítési idejük, mesterük, esetleg adományozójuk. (Nem tévesztendő össze az adományozás ideje a készítés idejével.)

Műértékek-e?

Úrvacsorai kelyhek:

Anyaguk: (arany, ezüst, fém, stb.)

Ezüst aranyra

Mesterjegyük és hitelesítő jegyük: (kérjük mellérajzolni a jegyeket)

Formájuk, díszítésük, ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, adományozási feliratok, évszámok, készítési idejük, mesterük, esetleg adományozójuk.)

Az úrvacsorai kelyh 1691-ből
való, ezüst kézi ötvös munka

Műértékek-e?

Igen

Beteg úrvacsoraszó kelyhek.

Leírása, mint a kelyhekénél.

Úrvacsorai borkancsók.

Anyaguk: (arany, ezüst, fém, stb.)

Ezüst aranyra

Mesterjegyük és hitelesítőjegyük: (kérjük mellérajzolni a jegyeket.)

Formájuk, díszítésük, ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, adományozási feliratok, évszámok, készítési idejük, mesterük, esetleg adományozójuk.

1924

M. Kovács Istváné

emlékére =

Műértékek-e?

—

29. Keresztelő kannák, keresztelő tálak.

Anyaguk: (arany, ezüst, fém, stb.)

Ezüst

Mesterjegyük és hitelesítőjegyük: (kérjük mellérajzolni a jegyeket.)

Formájuk, díszítésük, ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, mesterük, készítési idejük, esetleg adományozójuk. (Nem tévesztendő össze az adományozási év a készítés idejével.)

Adományozójuk: K. Varga József 1917

Műértékek-e?

—

OLTÁRI FELSZERELÉSEK.

30. Feszületek, keresztek

Anyaguk: *Fa*

Mesterjegyük, hitelesítőjegyük: */*

Formájuk, díszítésük, esetleges ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, mesterük, készítési idejük, adományozóik. */*

Műértékek-e? */*

31. Oltári gyertyatartók.

Anyaguk: *Fém*

Mesterjegyük, hitelesítőjegyük, készítési idejük, mesterük, esetleg adományozójuk. */*

Díszítésük, ábrázolásuk, jelképek, feliratok. */*

Műértékek-e? */*

32. Műérték jellegű oltári virágvázák.

Anyaguk: */*

Mester- és hitelesítőjegyük, formájuk, készítési idejük, díszítésük, ábrázolásaik, mesterük, esetleg adományozójuk. */*

33. Csengettyük, csengettyüs gyűjtőperselyek.

Anyaguk, formájuk, készítési idejük, díszítésük, ábrázolásaik, mesterük. */*

34. Perselyek, gyűjtőládák.

Anyaguk, formájuk, díszítésük, ábrázolásaik, mesterük, feliratok, készítési idejük. */*

RÉGI BIBLIÁK, IMÁDSÁGOS ÉS ÉNEKESKÖNYVEK.

35. Régi oltári bibliák.

Kiadási idejük, illusztrációjuk (fametszet, rézmetszet stb.), bekötési táblájuk, díszítésük, ábrázolásaik, készítési idejük? */*

36. Régi oltári agendák és imádságos könyvek.

Kiadási idejük, illusztrációjuk (fametszet, rézmetszet stb.), bekötési táblájuk, díszítésük, készítési idejük, szerzőjük? */*

37. Régi templomi énekeskönyvek.

Szerzőjük, kiadási idejük, illusztrációjuk (fametszet, rézmetszet, hagygyzésük stb.), bekötési táblájuk, díszítésük, ábrázolásaik, készítési idejük? */*

38. Régi dallamos (korál) könyvek.

Leírása mint az énekeskönyveknél.....

A TEMPLOM KÜLSŐ TERE, KÖRNYÉKE.

39. Parkozott-e a templom környéke?

Bekavirágok

Fákkal, díszbokrokkal, virágágakkal díszített-e? *Díszbokrokkal*

40. Van-e a templomnak kriptája?

Nevezetesebb halottak. Műértékű síremlékek, sarkophagok, azokon lévő ábrázolások, faragványok, díszítések, keresztyén jelképek.

41. Van-e a templom körül temető?

vagy sírhelyek, ezek között értékesebb műemlékek, nevezetesebb halottak, síremlékek, műértékű ábrázolások, díszítések, keresztyén jelképek

TEMETŐK.

42. Van-e az egyháznak temetője?

Igen

Vannak-e abban nevezetesebb műemlék jellegű síremlékek, nevezetesebb ábrázolások, szobrok, domborművek és kit, vagy mit ábrázolnak, feliratok, milyen korból valók, alkotóik.

A TEMPLOMMAL VONATKOZÁSBAN ÁLLÓ SZEMÉLYEK.

43. Kik azok, akik a templom építésénél, berendezésénél, felszerelésénél kimagaslóbb érdemeket szereztek?

Még jelen jöttek!

44. Nevezetesebb régi lelkészek, püspökök,

akik az egyházközségben működtek.

45. Nevezetesebb világi egyházi férfiak,

felügyelők, másodfelügyelők, gondnokok, alapítványtevők, stb.

46. Jelenlegi lelkész, lelkészek neve.

János Csilla

A jelenlegi egyházfelügyelők, gondnokok neve.

FÉNYKÉPEK.

*Felügy.: Bor Lajos
Gondnokok: Balogh István, Takács Mihály*

47. Fényképfelvételeket kérünk

a templom külsejéről, belsejéről, oltáráról, műemlékjellegű műkincseiről. Úrvacsorai és keresztelő edényeiről stb.

A fényképeket a fény- és árnyék játékában kérjük felvenni. A megvilágítás a tárgyakat is a fény és árnyék kiemelő hatásában érje.

KUTATNIVALÓK.

48. Kérjük a Lelkész Urakat, hogy a templom és a paróchia padlásait, sekrestyéjét, lelkészi hivatalait, irattárát, szekrényeit, lomtárát, felszereket, kamarákat kutassák át,

hogy nincsenek-e használaton kívül helyezett régi templomi felszerelések. feszületek, keresztek, képek, szobrok, edények, bibliák, énekeskönyvek, perselyek, gyűjtőládák stb. Restaurálhatók-e ezek? Kivétel nélkül minden kimust-rált, vagy kiselejtezett tárgyról kérünk rövid leírást, feltehető ugyanis, hogy ezek között felbecsülhetetlen műértékeket, menthetünk meg egyházunk és a kultúra számára. (Esetleg költségünkön leutaznánk megtekintésük végett a szükséges restauráció céljából.)

A TEMPLOM ÉS A GYÜLEKEZET.

49. Milyen ünnepeken van istentisztelet? *Egyházunk által előírt ünnepeken.*
 50. Milyen liturgia szerint folyik az istentisztelet? *Az új liturgia szerint.*
 51. Van-e a gyülekezetnek régi liturgiája? *—*

Használatban van-e? *—*

52. Melyek a gyülekezet által legkedveltebb énekek általában?

(Adventben, karácsonykor, ó-év és újévkor, vízkeresztkor, böjtkor, nagy-csütörtökön, nagypénteken, húsvétkor, pünkösdkor, szentháromságkor és a szentháromsági vasárnapokon, a reformáció ünnepekor, bűnbánati napon, halottak napján, az egyházi esztendő végén, keresztelekor, úrvacsora vétel-kor, resketéskor, temetéskor stb.)

Dunántúli énekeskönyv: 2, 5, 7, 10, 13, 20, 24, 27, 29, 31, 38, 45, 49, 55, 57, 62, 87, 88, 89, 111, 112, 113, 114, 120, 125, 129, 131, 132, 135, 139, 142, 147, 150, 153, 154, 159, 160, 162, 169, 177, 181, 183, 184, 187, 191, 195, 197, 198, 199, 205, 211, 212, 214, 220, 232, 235, 236, 237, 241, 248, 252, 256, 259, 262, 270, 271, 272, 275, 290, 302, 303, 307, 308, 319

53. Melyek a legkedveltebb dallamok,

milyen énekek dallamára énekelnek legtöbbször?

Fenn a megnevezett énekek dallamára

54. Milyen énekeskönyvet használt a gyülekezet *Dunántúli,*
 az idők folyamán (ha lehet, a XVII. századtól kezdve)? *O. és M. g. aduall (Kempeleni) magyar kar.*

55. Melyik énekeskönyvet használják? *Az új dunántúli.*

56. A ma használt énekeskönyvben foglalt énekeken kívül énekel-e mást is a gyülekezet?
 Ha igen, kérjük a leírt éneket a szerző nevével, dallamjelzéssel és a szerez-tetési év megjelölésével megküldeni.

57. A gyülekezetben milyen helyi szokások kapcsolódnak a templomhoz?

58. A gyülekezet templomi ájtatosságára jellemző adatok.

(Templomjárással kapcsolatos szokások, történetek, különös tekintettel a népszokásokra és figyelemmel a gyülekezet nemzetiségére és népviseletére.)

59. Voltak-e, vagy vannak-e valamiféle népszokások

egyházi ünnepkor, vagy egyéb ünnepi alkalmakkor.

60. Kérünk a jellegzetesebb gyülekezeti életről, vagy gyülekezeti szokásokról és szórványéletről fényképeket és leírásokat, rövid ismertetéseket.

A lelkész urakat arra kérjük, hogy amennyiben valamely kérdés után a feleletre szánt hely kevés, úgy szíveskedjenek a pontszámra és a kérdésre való hivatkozással egy külön mellékleten válaszolni az egyházközség nevének a feltüntetésével.

Bakonyszombathely 1943

május hó 15 n.

Imre Gula

lelkész.

B a k o n y s z o m b a t h e l y /Veszprém-m./

Anyae gyházközség 599 lélekszámmal. Temploma 1793-ban épült,
a régi, sárból tapasztott, zsupfedelű kis temploma helyett. Tornyában
3 harang van, egyik 1858-ból. A zömök templomtest tömeges benyomást
kelt : a földszinti ablaksor felett még egy emeleti ablaksor is van.
A tetőzet magassága szinte meghaladja a falak magasságát. Eredeti barokk
tornya tömeges, széles alapzattal van a templommal egybeépítve. Belső
tere egytermes, oltártérrel. Hossza 19 m., szélessége 9.5 m., magassága
6.5 m., befogadóképessége kb. 1200 személy 950 ülőhellyel, amiből 250
a két hosszában épített karzaton van elhelyezve. A belső falazata fehér
és oszlopszatokon
a karzaton vékony arany díszítésekkel. A szószékkal egybeszerkesztett
oltár mai alakját 1917-ben nyerte ; téglából és fából készült, szilárd
oszloputánzzal, díszítéssel, Homorai Sándor alkotása. Jézust a Gecse-
máné kertben ábrázoló oltárképe ismeretlen festő másolata. A szószék
sátora fölött a Tizpán ncsolatot tartó ~~angyal~~ repülő angyal szo-
bor van. A 8 játéku orgonáját 1897-ben Szalay Gyula építette. Urvacso-
rai edényei között van egy aranyozott ezüst ötvösművű kehely 1691-ből.
Aranyozott ezüst borkancsója 1924-ből származó ajándék M. Kovács Ist-
vánné emlékére, ezüst keresztelőkannát és tálat 1917-ben ajándékozott
K. Varga József. A templomkertben díszbokrok állnak. Jelenlegi lelkésze
Molnár Gyula. Egyházközségi felügyelő : Boór Lajos, gondnokok : Balogh
István és Takács Mihály.

Gyula

Anyaegyházközséggé alakult 1793 előtt.
~~Temploma 1793-ban épült. Az egyházközség alakulásáról nincsen adatunk.~~
 Jelenlegi lélekszáma 599. ~~Az templomnak már régebben volt~~ Az egyház-
 községnek már régebben volt egy temploma, mely sárból volt rakva és
 zsuppal ~~volt~~ fedve. Előtte állott a ~~harangláb~~ harang. A templom épí-
 tését 1792. február 12-én határozták el. Önkéntes adományokból befolyt
 202 forint. A felépítés 2850 forint 84 krajcárba került. Freysing
 Ferdinánd móri kőművesmester építette 40 hétig. A templom 10 öl hosszú,
 5 öl széles, 3 öl és 2 sukk magas, a torony pedig 9 öl az eredeti ada-
 tok szerint. 1802-ben a templomépítési adósságot már teljesen kifizet-
 ték. A jelenlegi templom tehát a második temploma a gyülekezetnek.
 Mostani alakját 1793-ban nyerte.

A zömök templomtest tömeges benyomást kelt, a földszinti ablaksor felett
 még egy emeleti ablaksor van. A falazat magasságát a tetőzet magassága
 szinte meghaladja. Tornya ~~barokk~~ eredeti barokk, tömeges széles alapzat-
 tal egybeépítve a templommal. ~~Az oratórium~~ A ~~templom~~ torony tetősapkája
 érdekes formát mutat, rajta gömb felett a kereszt.

A templom belső tere téglalapos, egytermes, oltártere van.
~~az oltár az oltártérben van, a szószék az oltár felett van, a ke-~~
 resztelő medence az oltár mellett. A templom befogadóképessége 1500 sze-
 mély, ülőhelyei a földszinten 700, a karzaton 250. A templom belső fala-
 zata fehér, az oszlopzata és a karzata vékony aranydiszítéssel dekorált.
 A templom hosszában kétoldalt két karzat van, 3 hatalmas és diszes csil-
 lára van a templomnak. Mindhárom adomány. Oltára felépítményes, képpel és
 szószékkel egybeszerkesztett oltár. ~~Az oltár 1793-ban épült, alkotója~~
~~Homorai Sándor. Az oltár rendkívül dekoratív és szép barokk mai alakját~~
 1917-ben nyerte. Alkotója Homorai Sándor. Az oltár rendkívül dekoratív
~~barokk stílusú alkotás. A szószék baldachinja felett repülő angyal-~~
 szobor van, kezében a tizparancsolat kő tábláival. Oltárképe a Gecsemánében
 imádkozó Jézus.

Oltár- és szószékterítők a liturgikus előírás szerintiek. Oltári szőnye-
 gek kézimunka, a gyülekezet leányai készítették.)

Urvacsorai kelyhe 1691-ből való, ezüst kézi ötvös-
 munka. Urvacsorai borkancsója újabb keletű, ezüst aranyozva,
 1924-ből való. Keresztelőkanálja és tálja ezüst. K. Varga József
 adományozta 1917-ben. Keresztelőmedence anyaga márvány, kerek f
 formájú. ~~egyén szép faszúlattal és empire stílusú gyertyatartók-~~
~~szorgonáját 1897-ben épít, Szalay Gyula építette. Az orgona homlokza-~~
 tában a principal hangszíjak keretben vannak.

Harangja három van. ~~Nagyobbik kettő. Egy 1858-ban készült, 2 pedig~~
 1924-ben. A két újabb harang közül a nagyobbik 574 kg. "Békeharang."
 Felirata: "Erős várunk nekünk az Isten." A legkisebbik 158 kg: "Hősök
 harangja" Felirata: "Hősök emlékére. - Légy csendes szívvel." Rajta
 29 hősi halott neve. Jelenlegi lelkésze Molnár Gyula,
 felügyelője Boór Lajos. Gondnokok Balogh István és Takács Mihály.

17. / 383 / 384.

Bakonyszombathelyi evangélikus
lelkészi hivatal.
375/1943 sz.

2 kérdés

kielég.

Országos L.sz. evang. templomok szerkesztősége
Budapest.

Tisztelettel b. tudomására hozom, hogy Bakonyszom-
bathely anyagyülekezetnek van kettő filiája is: Aszár, ahol
szintén van templom és Bakonybánk, ahol iskolatemplomunk van.
Ezek részére nem kaptunk kérdőpontokat.

Tisztelettel

Bakonyszombathely 1943 máj.15.

domok
lelkész.

*Elküldve
1943. V. 20.*